

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felölős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyitvány sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

A Megváltó fogadása.

Ezerkilencszázegy esztendő lett a történelemé az első karácsony óta.

Nemzetek tüntek el, nemzetek tüntek fel, eszmék születtek, eszmék pusztultak; zsarnokok és hódítók, szentek és lángelmék tizenkilenc századot irtak Klio könyvébe, aranynyal és vérrel, keresztrel és karddal.

Korszakok mentek, korszakok jöttek; az emberiség eszmevilága változatosan hullámzott, apályt és dagályt alkotva. Bodnár Zsigmond elmélete úgy látszik, diadalmasan igazolódik.

A XX. század hajnala legalább sokban hasonlít az első századhoz. Nem egyezik teljesen, hiszen a haladás, a művelődés fokozatos fejlődése nem engedi azt; ámde a rokonvonások oly meglepő hasonlatosságot tüntetnek föl a két korszak képén, hogy szinte magától kínálkozik az összehasonlítás.

A legjellemzőbb hasonlósági vonás a két korszakban: az a különös vágyakozás, epedés egy új korszak, új világ, új eszmék után: „Harmatozzatok, égi magasok!”

Augusztus világbirodalmát

Tiberius örökölte. Fényes, hatalmas volt e birodalom, dicsőség, isteni tisztelet övezte a mindenható császárt. Ámde a világ nem volt boldog. Világbéke uralkodott, — de csak külsőleg; a szív, az akkori emberiség szíve azonban ellene mondott a politikai felfogásnak: „incrassatum est cor” megvastagodott szív volt az, mely sükké, vakká tette az emberiség óriásilag tulnyomó részét a magasabb eszmék iránt.

Janus temploma be volt zárva; de be volt zárva az emberi szív is.

„Erkölesi nyomor és gyalázatos gyengeség, siralmas tévedés, Istentől való eltávolodás, érzéketlen makaesség és oktalan érzéketlenség; a szív keménysége, silány ellenmondások, gyógyíthatatlan habozás, érthetetlen ingadozás, mely közelebbről nézve: szálnalmat ébreszt, és végre mindaz, mit Szt. Pál apostol erőteljes szavakkal sujt, a rómaiakhoz irt levelében: a titkos és nyilvános szégyen és mocsok melegágya, annyi lélek, élet és erő gyalázatos pusztulása”. Dupanloup.

Ilyen volt az emberiség szívvilága akkor. Csodálhatjuk-e tehát, ha ez undok jellemvonások

mögött, főképp a még annyira meg nem romlott lelkekben ellenállhatatlan erővel éledt föl az általános vágy, ismeretlen sóvárgás, homályos epedés valami új eszmevilág után?

Ámde nem ezt a képet nyújtja-e a mai korszak is? Nem uralkodik-e a XX. század emberiségének a szívében is az önzés, mely anyja s forrása az említett tulajdonságoknak? Nem érezzük-e mindnyájan, hogy a mi szívünket is ugyanaz a zsarnok fojtogatja, minket is ugyanaz a rabbilines szorongat, a mi az I. század virradatán élő embert? És nem érezzük-e mindannyian azt a titokzatos vágyat, egy „jobb kor” után? Koszorus költőnk a világ tolmácsa volt, midőn nemzete vágyát tolmácsolta:

„Még jönni kell, még jönni fog
Egy jobb kor, mely után,
Buzgó imádság epedez
Százvezrek ajakán.”

Igen „jönni kell!” A rabláncz már husunkat vágja, a méreg már metszően marja szívünket. A hamis jelszavak már nem altatnak el, hanem fölébresztenek.

S bár akadnak most is, mint akadtak tizenkilenc század előtt, oly annyira megvastagodott szívek, hogy azokon nem bírt keresztül törni a „megszületett Ige,

T Á R C Z A.

Egyedül.

Alkonypir ég a néma tájon,
A zöld mezőt bolyongva járom,
Oly édes itt künn egyedül!
Elmult időnek szép emléke,
Mint nyugvó nap kialvó fénye,
Elandalítón vesz körül.

A légen át, búvós dal zeng át,
Fészkében csendes altatóját
Dalolja el a kis madár;
Dalára fájó könyvet érzek,
Egy elpusztult kis csendes fészek
Emléke még szívembe száll.

Távol harangszó méla hangja,
Merengő lelkem elragadja,
S a multat újra érzem én:
Midőn az estharang szavára,
Ott tettem két kezem imára,
Anyám melengető ölére!

— Egy kis fehér ház, völgy ölébe
Gondos kezeiktől áldva, védve,
Minek ma pusztá romja csak:
Tövis közt járva a világot,
Szívem oh hányszor visszavágyott,
De sokszor megsíratlak!

Somogyi Géza.

A hol nem szeretnek.

A nagy ünnepestén együtt ült az egész Rátosy család. Az öreg Rátosy Kálmán vallásos katolikus volt és megkövetelte a familia tagjaitól, hogy buzgón és áhitattal üljék meg karácsony ünnepét. És a soktagu familia szívesen hajolt meg a gazdag öreg ur akarata előtt, a hat fiu és három leány, akiket a hivatás meg a férjhezmenés szerte szórt széles e hazában, elmulaszthatatlan kötelességüknek tartották, hogy legalább karácsony ünnepén apjukkal legyenek, aki a felesége halála, tehát vagy tiz esztendő óta egyedül uralkodott az ősi Rátosy házban.

A csillár, remekműve a rokokó édes-kés müiparának, négy erős fényű lámpájával fényes világot terjesztett szét az ósdi, de ép és érdekes butorzatu nagy tereben. Huszonnégyen ültek a hatalmas asztal körül, erőteljes markáns arcu férfiak, édes fiatal asszonyok s jól nevelt, csendes gyermekek. Künn sikongott a dermesztő hóvihár, fehér és jeges volt a világ, igazi karácsonyi idő. De benn a szobában kellemes meleget terjesztett a hatalmas kandalló. Egy ifju pár melengette magát a kandalló mellett. Ezek most érkeztek meg, az ország másik határszéléről, négy napig utaztak, csakhogy a karácsonyestét a szülői házban tölthessék.

Rátosy Kálmán, a fehér pátriciusz — ahogyan a környéken nevezték — az asztalfőn ült. Hosszu hófehér szakállá eltakarta a mellét, egyik keze az asztalon nyugodott, a másikkal szakálát simogatta esendescn. Még alig beszéltek valamit a testvérek, inkább csak suttogva váltottak néhány szót, a családfő előtt nem akarták megkezdeni a társalgást. S megszólalt az

Eszme" mindezeket magába olvasztó sugara: mindazáltal a megrozsdásodott bilincseket már kezdi az új erőre kapott ember lefordítani magáról; a mustármag kezd csirázni.

Üde szellő lengedez, — kiveri az álmod szemünkből; — ébredjétek, kik még alusztok!

Az igazság esillaga már fölűnt; szegény istállóra veti sugarait.

Menjünk oda, testvéreim!

Mire odaérünk, ott találjuk már a megtestesült Igét.

Oh ne engedjétek, hogy álvilágossághoz szokott szemetek esalódva záruljon be ismét a Világ Világossága előtt!

Oh ne engedjétek, hogy hamis pompához szokott szívetek esalódva forduljon el a szegény istállótól, a szegény jászoltól!

Ismerjétek fel a gyermekben a századok királyát!

Engedjétek szemeiteket látni!

Engedjétek fületeket hallani!

Ébredjétek, kik még alusztok!

Álmodok halál; ébredésetek élet lesz!

Ébredjétek, kik még alusztok!

Kollarik Kálmán.

Lapunk olvasóihoz.

Hét éve már, hogy Barcson lapot indítottunk. Célünk az volt, hogy a lappal, mint hivatott eszközzel Barcs és vidék érdekeit szolgáljuk; haladását minden nemes, hasznos és jóban, amennyire tőlünk telik — elősegítsük.

Célünk érdekében leküzdve minden akadályokat, haladtunk kijelölt utunkon s haladunk tovább is esügedetlenül.

A vidék jobblétének előmozdítására mindig hatalmas eszköz a sajtó s mi egy hivatását jól felfogó lapot adunk a közönség kezébe, mely eszméit mindig a nagy közönség helyesebb felfogásából merítve hangadója, szószólója minden üdvösnek, jónak.

Politikával nem foglalkozunk, reánk érdektelen hírekkel nem töltjük lapunkat családok beléletét nem bolygatjuk, a helyett közhasznú, vagy helyi érdekű aktuális cikkeknek adunk helyet, mely hasznára lesz társadalmi és gazdasági életünknek.

Öreg:

— Hát együtt lennénk mindnyájan.

— Csak az Irma hiányzik, válaszolt egy női hang. A legfiatalabb leány, a másfél éves menyecske szólott. Bájos szöke teremtés volt, áldott jó szívvel, hirtelen természettel. A kis menyecske megrettent, a nagy meggondolatlansággal kiejtett szavai felett s félénken bujt el az idősebbik fivére mellé. Az feddőleg sugta neki:

— Piroska, miért nem vagy okos?

A harag villáma ezikázott az öreg Rátosy szemében. Haragosan ütött az asztalra.

— Senki sem hiányzik, én mondtam. Ugy-e, Kálmán fiam, senki sem hiányzik?

Kálmán volt a ház legidősebb fia. Hatalmas, komor arcu férfi. Mikor atyja kérdést intézett hozzá, megrezzent és lehajtott fejjel, halkán mondta:

— Senki.

— Hát akkor fogjunk a vacsorához, gyermekeim.

Az ajtó kinyílt s két inás hordta

Figyelemmel kísérjük, úgy a vidéken valamint a megyében előforduló fontosabb eseményeket s azokat tárgyilagosan, vagy nézetünket osztva hozzá, közöljük lapunk olvasói előtt.

Minden törekvéseinket pedig oda irányítjuk, hogy Barcs egy hatalmas központtá fejlődjön, mely őt kedvező természeti fekvésénél fogva is megilleti s hogy egyrészt áldással hasson a vidéki községek életére, másrészt pedig, mint határszéli város — úgy társadalmilag, mint közgazdaságilag erős bástyája s nyelvben őrre legyen édes hazánknak.

Ehhez pedig mint a múltban, úgy a jövőben is kérjük Barcs s a vidék érdemes tölfordatóit, publicistáit, sziveskedjenek bennünket közreműködésükkel továbbra is segíteni, hogy egyesült erővel megfelelhessünk hazafias kötelezettségeinknek.

Végül midőn még halás köszönetet mondunk városunk s a vidék lelkes, művelt közönségének, kik lapunkat úgyszólván fennállása óta pártfogolni, támogatni szivesek voltak, azoknak továbbra is szíves támogatását kérve,

maradtunk hazafias üdvözléssel;

„Barcs és Vidéke“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

H i r e k.

— **Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk kedves olvasóink- és munkatársainknak!**

— **Előfizetési felhívás. Az új év közeledtével tisztelettel kérjük mindazokat, kik lapunknak továbbra is előfizetői óhajtanak lenni, sziveskedjenek az előfizetés iránt intézkedni, hogy magunkat tájékozhassuk. Kérjük továbbá lapunk barátait, jóakaróit, legyenek kegyesek lapunkat ismerőseik körében is terjeszteni.**

— **Karácsonyi pásztor-játék.** A helybeli róm. kath. iskolában a már évek óta szokásos pásztorjáték az idén is egész

nagy sietséggel az izletes ételeket és tüzés italokat. De a hangulat nem volt kedélyes, sem ünnepies. Piroska szavai mély nyomot hagytak a testvérek lelkében.

Irmára gondoltak, elveszettek, elzültnek hitt nővérekre, aki most valahol a nagy világ forgatagába vetette magát, mert nem akart atyjának engedelmessé válni. Irma volt a legszebb s a legszellemesebb a Rátosy lányok között, örökölte atyja szenvedélyes természetét s anyja hajlandóságát az álmódosra. Rátosy mint mindegyik leányánál tette, Irma számára is kiszemelt egy férjet: negyven év körüli gazdag és előkelő földbirtokost. A leány utálta azt az embert s kijelentette atyja előtt, hogy semmi szín alatt nem lesz nejevé. Viharos jelenet játszódott le atya és leánya között s az öreg, döllyfős nemesnek ezek voltak utolsó szavai:

— Engedetlen gyermeket nem török a házamnál. Eredj! nem vagy leányom.

Másnap Irma eltűnt a házból. Rátosy Kálmánnak, Mikor a dologról hirt adtak az öreg urnak, arczizma se rendült meg.

uj kiadásban a gyermekek öröme a felnöttek vallásos érzelmeik buzdítására a következő sorrendben lesz előadva: karácsony napján d. u. 3 órakor 1-ső, este 6 órakor pedig a második; karácsony másnapján d. u. 3 órakor a harmadik előadás. Betanításával Hajós Endre buzgó káplán és Schleining Károly tanító fáradoztak.

— **Tavaszdécemberben.** Fagy nélküli éjjelek, nappal ragyogó meleg napsugár, mely kiesalja a rovarokat, virágokat s a himes szárnyu lepkét; ilyen napokat élünk decemberben, karácsony szent ünnepe előtt. Csodálatos játéka ez a természetnek! A Drávapartról ibolyákat szednek s pénteken lapunk egyik barátja egy piros pávaszemű eleven lepkével állított be szerkesztőségünkbe. Mi sem jellegzi ezeknél jobban a szokatlan nagy időváltozást; tavasz van — decemberben...

— **A Barcsi Jótékony Nőegyesület mulatsága.** A Baresi Jótékony Nőegyesület 1902. év január hó 4-én pénztára javára műkedvelői színelőadással egybekötött táncestetélyt rendez. Színter kerül Ősz és Tavasz, utána Kukli Prédikáció című vígjátékok. Bizonytalán téli mulatságaink egyik legérdekesebbike lesz a Nőegyesület ezen mulatsága, mely minden évben jól szokott sikerülni s mit most még vonzóbbá tesz a két vígjáték előadása. A szereplők igyekeznek is, hogy előadásaikkal egy igazán kedélyes estét szerezhessenek a közönségnek, ki — tekintve a jótékony célt — reméljük, minél nagyobb számmal fog megjelenni az estélyen. Az estély kezdete 9 órakor. Személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona.

— **A barcsi menyecskék** bálja iránt — mely január 18-án lesz — naponta mind nagyobb érdeklődés mutatkozik a megye minden részében. Fáradhatatlan menyecske rendezőink a vidék sok előkező családjának ígéretét bírják, hogy örömmel eljönnek a kitünőnek ígérkező mulatságra. Kívánjuk, hogy úgy szellemileg, mint anyagilag teljesen sikerült legyen a baresi menyecskék ezen jótékonyezélu mulatsága!

— **Iparos ifjak mulatsága.** A baresi iparos és kereskedő ifjuság 1902. évi január hó 6-án dr. Piszár Antal véd-

Csak azt mondta:

— Velem erről a leányról többé ne beszéljétek.

Szentírás volt a családban Rátosy Kálmán szava. Senki nem merte előtte Irmát említeni. Fél év mulva hire jött, hogy Irma színésznővé lett, családi nevét egy másikkal cserélte fel és máris sikerei vannak a színpadon. Erre a hirre azután az egész család lemondott Irmáról. Színésznő a Rátosy családban! mely Róbert Károlyig viszi föl őseit, s melynek egyik tagja testőrkapitány volt a Mária Terezia udvarában — még gondolatnak is kellemetlen. Az egész család vakon követte büszke nemes atyjuknak tanát a gazdaságról és a születési előjogról — Irmát, aki oly súlyosan szegte meg a családi tradíciókat, kitörölték szívékből. Még a leányok is.

Kinos hangulatban kezdődött az ünnepi vacsora. Senki sem mondta, de mindegyiknek lelkében feléledt az eltaszított nővér. . . Vajjon milyen karácsonya lehet annak a szerencsétlennek?

nöksége alatt, táncmulatsággal egybekötött jótékonyezélu műkedvelői előadást rendez: Előadják Abonyi Lajos híres népszínművét, a Betyár kendőjét. Előadás kezdete este fél 8 órakor, beléptidij személyenkint körszék: e 1 kor. 60 fillér, a többi ülőhelyekre 1 kor. 20 fillér. A tiszta jövődelem a barcsi leendő kórház alapja javára fordítatik.

— **Hymen.** Schulhof Gábor fiatal bányatiszt, Schulhof Simon tiszteletben álló barcsi polgár és neje törekvő, széptehetségű fia eljegyezte Pécesen Geiringer Sárka kisasszonyt, Geiringer Lajos pécsi köztisztviselőben álló iparos kedves leányát.

— **Földrengés.** Bareson e hó 21-én szombaton éjjel fél 11 órakor földrengés volt észlelhető, mely tompa morajjal északról délfelé vonult. A pillanatnyi átszaladást különösen a már pihenők vetették jól észre, kik közül sokat álmából riasztott fel a moraj és lökés, melytől a butorok meginogtak.

— **A barcstelepi polg. olvasókör** f. évi decz. 26-án d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését a kör helyiségében (Plánincz féle vendéglő). A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentésének tárgyalása. 2. Pénztárnok és számvizsgáló bizottság évi jelentése. 3. A f. évi költségvetés megállapítása. 4. Elnök, alelnök, jegyző, pénztárnok, könyvtárnok, háznagy 9 választmányi- és 3 számvizsgáló-tag választása. 5. Indítványok.

Este a kör helyiségeiben táncszal egybekötött tombola-estély tartatik, a kör saját pénztára javára. Táncz kezdete 8 órakor, tombola 10 órakor. Beléptidij 40 fillér.

— **Mezitlábos tanító.** Egyik pécsi lapból olvassuk az alábbi esetet, mely nem igen hízegő megyénk tanítóinak existenciáját illetőleg s szinte hihetetlennek tartjuk a leírt dolgot. Ugyanis a k-k—di tanító nem várva a tanfelügyelő látogatását, mezitláb tanított az iskolában, midőn a tanfelügyelő belépett. A kaposvári tanfelügyelő ezért nyugdíjaztatta a szegény tanítót, kinek évi fizetése 300 frt. volt. Ha ebből nem tudta magát ruházni a nemzet szegény napszámosa, hát hogy tudhatja ezután, a 260 forint nyugdíjából. Ha igaz a dolog, bizony szomorú állapot-

Hirtelen kinyílt az ajtó. Az inas jött be zavarodott arccal, izgatottan jelentette:

— Csongor Ibolya kisasszony.

A bejelentett már ott állt az inas háta megett. Magas, éjfekete szemű, halavány arcu hölgy volt. Nagyvilági eleganciával volt öltözve, fellépése s tartása már messziről elárulta, hogy olyan nő, aki megszokta a tömeg kíváncsi szeméit.

Csongor Ibolya neve nem volt ismeretlen Rátosyék előtt. Ahogyan ismerte azt a nevet minden újságolvasó ember. A főváros egyik elsőrangú színpadán tünt fel ez az új csillag, a legjelesebb drámai művésznők között említették.

Egy pillantás és valamennyien felismerték a jövevényt. Irma volt.

A színésznő gyorsan végigment a szobán, az asztalfőnél állt meg, az öreg nemes előtt.

— Eljöttem karácsonyra, — mondta egyszerűen.

S lehajította fejét, állt, mint egy bünnös, aki ítéletét várja. Szép szeméi köny-

nek lehet nevezni. Midőn sok hiába valókra elköltik a milliókat, juthatna abból a tanító-fizetés javítására is.

— **Raktár kimutatása** a magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank barcsi raktárainak. Készlet f. hó 1-én 89645 mm. 1311350 kor. bizt. ért. Beraktárlás f. hó 1-től 15-ig 12877 mm. 184350 kor. bizt. érték. Összesen 102522 mm. 1495700 kor. biztosítási érték. Kiraktárlás f. hó 1-től 15-ig 25026 mm. 360750 kor. bizt. érték. Készlet f. hó 15-én 77496 mm. 1134950 kor. bizt. érték. Részletezés: 22458 mm. búza 1957 mm. rozs 3703 mm. árpa 17538 mm. zab 24549 mm. tengeri 742 mm. hüvelyesek 460 mm. liszt 6089 mm. különféle.

Irodalom.

— **Bartha Miklós könyve.** Az idei karácsonyi könyvpiacz egy értékes művel gazdagodott. Bartha Miklósnak, a szép-próza mesterének épen most jelent meg „Kazár földön“ című kötete, mely pártját ritkító, ragyogó tollal van megírva. Bartha hosszabb ideig tartózkodott a rutinének közt a miniszteri kirendeltség működése alatt és így szerzett megfigyeléseit, tapasztalatait írja le azzal a vonzó, dallamos nyelvezettel, a mely neki csodálatos adománya. Könyvében nemesek a költészet tiszta zománcza csillog, de a tartalom realitása is meggyőző erővel hat lelkünkre. Embereinek külső és lélektani rajzát egyaránt megkapó hűséggel festi s színeinek eredetisége úgy gyönyörködtet, mintha a természet hamisítatlan pompája bontakoznék ki előttünk. A mint a „Kazár földet“ olvassuk, az írásművészet varázsa állandóan lebilincseli figyelmünket és érdeklődésünket. Néhány lapon, erős tömörséggel, gyakran a gondolatok egész raját bocsátja ki. A kötet apró ezimeit alatt hol a színes tollu lyrikus, hol a metsző satyrikus, hol az elmélkedő publicista szólal meg, ám a tartalom értékét, mindenütt a formás szépsége emeli. Az „Örtüzek“-ben alig néhány lapon át a ruthén nép tragikusan szomorú küzdelmét annyi erővel

be borultak s égő, esdeklő pillantást vetett atyjára. A szemével mondta, hogy a szülői, a testvéri szeretet, a honvágy hozta haza, a gyötrelmes, égő vágy az otthon után, mely minél inkább benne vagyunk az élet forgatagában, annál tisztábbnak, annál kedvesebbnek tűnik fel előttünk.

Lángba borult Rátosy Kálmán arca. Remegve emelte fel a kezét, mintha az ajtó felé akarna mutatni, de a csontos, kegyetlen kéz visszahullott. Éreztelen hangon felelte:

— Itt csak mi ülünk ünnepet.

A kitagadott leány széjjelnézett a testvérek nagy társaságában. Azok mereven ültek ott, mint a szobrok. A nővér tekintetét elkerülték. Jégkéreg ülte meg a szíveiket. Egyedül Piroska könyezett, de ő is elfordította a fejét.

Irma letérdelt.

— Atyám, mindig azt hittem, hogy nem vétettem ellened, mindig azt hittem, hogy nekem volt igazam, de most megtörök. Bocsáss meg. Elhagytam a szülői há-

írja meg, mintha lelkéből fakadó könybe mártaná tollát.

Bartha művét, mely a magyar szép próza dicsőségét jelenti, olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

A 328 lapra terjedő művet, az „El-lenzék“ könyvnyomdája sok izléssel állította ki.

Megrendelhető: Kolozsvárt, az „El-lenzék“ kiadóhivatalában.

Ára: 3 korona.

— **Szell Kálmán, mint író.** A Könyv ezimen érdekes és változatos tartalmu új lap jelent meg, a mely az irodalom eseményeiről, különösen pedig a magyar könyvpiacznak nagyobb elterjedésre számított jelentékenyebb újdonságairól kívánja az olvasót tájékoztatni. A lap első számában olvassuk a következő hírt:

A miniszterelnök nem sokára új alakban szándékozik mutatkozni Magyarországra e-lőtt. Volt már pénzügyminiszter, most belügyminiszter és miniszterelnök; ismerjük mint államférfit, mint szónokot, — most megfogjuk ismerni mint író. A miniszterelnök olyasmire vállalkozott, mit egyetlen elődje sem kísérelt meg soha: politikai koszoruihoz az életrajzíró és essays-ta babérját fűzi. Megírja Deák Ferencz életrajzát a Magyar Remekírók nagy nemzeti vállalat számára. Deák életének megírására senki se hivatottabb nála, aki Deák politikájának követője ma is, pártjának oszlopa volt, keresztleányának férje, a kinél Deák utolsó éveit is töltötte. Érdeklődéssel, kíváncsisággal nézünk ez életrajz elé, mely bizonyára díszére fog válni a Magyar Remekírók-nak és a magyar politikai irodalomnak.

A könyv című lapot mindenki ingyen megkaphatja, a kiadóhivataltól (IV. Egyetem-utca 4.) ki egy levelező-lapon kéri

— **Sorsjegyek és értékpapírok.** birtokosaira nélkülözhetetlen a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyv, a mely az 1902. év elején, mint a „Pénzügyi Hírlap“ ingyen melléklete jelenik meg Lendvay Sándor szerkesztésében. Az Évkönyv a különféle értékpapírok magyarázatán kívül tartalmazza mindazon hasznos tudnivalókat, a melyek értékpapírok kezelésére, vásárlására, eladására stb. vonatkozik és ezenfelül

zat, de nem hoztam szégyent a család nevére, becsületem makulátlan, mint amikor elmentem innen. Színésznő lettem, a siker és dicsőség az én pártomra állott, a nagy városban, ahol annyian vannak a nem közönséges emberek, ezrek lelkesednek művészetemért. De mit nekem a dicsőség, mit nekem a jólét, boldogtalanná tesz a vágy a szülői ház után és teutánnad, aki egykor olyan jó voltál hozzám! Hogy eljött a karácsony, nem tudtam ellenállni a vágnak, hogy hazajöjjenek egy napra, karácsony estére. Aztán megint vissza megyek. Azt hittem, csak nincs közből a szívetek, azt hittem, nem hal ki a szülői szeretet . . .

Göresös zokogásba fultak az utolsó szavai.

A nagy teremben percekig semmi nem hallatszott, csak szívetéppő asszonyi sirás.

Az öreg Rátosy végre megszólalt. Már nyugodt volt, az arca mintha közből volna faragva.

Nekem csak három leányom van. A

teljes kimutatását közli mindazon sorsjegyeknek részvényeknek, kötvényeknek, zálogleveleknek, a melyek 1901. végéig kisorsoltattak, de kifizetésre még bemutatva nem lettek. Sok millió korona nyerevény hever gazdátlanul a pénztárakban, mert jogos birtokosoknak nincs tudomása arról, hogy sorsjegyük ki van huzva. Ebből az Évkönyvből mindenki megtudhatja, vajjon sorsjegyei vagy más értékpapírja ki van-e huzva. Az Évkönyvet ingyen kapja mindenki, a ki a „Pénzügyi hírlap”-ra előfizet. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára 5 korona. Előfizethetni legezelszerűben posta utalvánnyal a kiadóhivatalban VII., (Kerepesi-ut 44.).

— **Előfizetési felhívás.** „A Magyar-állam közigazgatásának újja szervezése a keresztyén demokratia és a szabadelvűség szempontjából” czim alatt megjelenendő műre, ajánlva Széll Kálmán miniszterelnök ur ó nagyméltóságának.

Tájékoztatóul és izeltetűl van szerencsém mellékelten a könyv bevezető részét becsatolni, hogy a közönség a nagy és már-már napirenden levő országos kérdés tárgyalása és felfogásának módjáról és szelleméről magának némi előfogalmat szerezhessen.

A munkának, mely tiz-tizenöt iv terjedelemben fog kiadatni — előfizetési ára három korona, míg a bolti ára négy korona lesz.

Az előfizetési ilyeket, pénzüsszegekkel együtt kérem legtovább jövő évi január hó végeig hozzám beküldeni, azon kijelentéssel, hogy minden gyűjtőnek tiz példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgálók.

Varasdy Lajos

ev. ref. lelkész és nyug. kir. tanfelügyelő,
a szerző.

Bevezetés. „Jog, törvény, igazság” a jelszó, melyet Nagyméltóságod közkormányzati működésének kezdetén alapelvül kitűzött.

Mint hogy ezen alapelvnek teljes mértékben csak akkor lehet megfelelni, ha a foganatosítandó szervezkedés a keresztyén demokratia irányítása mellett, annak szellemében fog a törvényhozási tényezők

negyedik meghalt. Gyermekeim ismeritek ezt a hölgyet? Azt mondja, hogy az én leányom, a ti véretekéből való vér. Ismeritek?

Irma felpattant. Odarohant legidősebb bátyjához s megragadta a kezét:

— Bátyám! Édes bátyám!

— Csak voltam, kisasszony, szólott ifjabb Rátosy Kálmán hidegen.

Mint a sebzett szarvas, úgy kereste a kitagadott leány testvérei tekintetét. Sehol egy buzdító pillantás, egy bátorító szó.

Rátosy Irma pillanat alatt Csongor Ibolyává változott. Leirhataatlan pillantással mérte végig a családot, felemelte a fejét s lassu léptekkel ment ki a szobából.

A küszöbnél visszafordult:

— Szivtelenebbek vagytok mint ostobák. S eltűnt most már igazán örökre. Odabent a nagy teremben vigan pattogott a tűz, barátságos fényt hintett a csillár, de akik alatta ültek, azok némák voltak és mogorvák.

Lenn az ablak alatt megszólalt a betlehemesek éneke.

által eszközésbe vétetni: ez okból ezen főszempontnak ismételt hangsúlyozása után, azt a meggyőződésemet is bátor vagyok egész nyilvánossággal kifejezésre juttatni, hogy az ország közigazgatásának tervezett és a legutóbbi trónbeszédben királyilag is hangoztatott újjászervezése, a magyar állam érdekeinek és jellegének épségben tartásával, csupán az esetben leszen tökéletesen megvalósítható, ha az államosítás nemcsak a vármegyékre, hanem a szabad királyi, rendezett tanácsú városokra, valamint az összes községekre is, a képesítési és a kinevezési föltételek egységesítésével együtt kimondatik, s eként a közigazgatási hatáskör, de az autonómiai és ellenőrzési jog épségben hagyásával, tőlük elvétetvén, a főszolgabírói hivatalok egyszer-mindenkorra megszüntetnek s ezen módon a közigazgatási intézmények minden nemének egyenlősítése után, a közigazgatás a kormány és a községek között közvetlenné tétetik.

Azt mondhatnák erre a kijelentésre a régiségekhez vonzó emberek, hogy az forradalmi, holott egyáltalán nem az. A forradalom megtörtént 1848-ban, s az akkor kimondott elveket és alkotott törvényeket 1867-ben a legbőlesebb király, jelenleg is dicsőséggel uralkodó Ő Felsőge is, Szent István koronájával a fején, szentesítette; az egymást követő kormányok és törvényhozó testületek pedig a nagy munkát kisebb, nagyobb szerencsével azóta folytatják: míg én tanulmányozásra adtam a fejemet, s most az eredményt és az okokat a következőkben vagyok bátor Nagyméltóságodnak és a nemzet közvéleményének hazafiúi tiszteletadással előterjeszteni annyival is inkább, mivel a végczélra s az ehhez vezető módszerre nézve magam is ugyanazon állásponton vagyok, a mit szent-gothárdi mandatum-felajánló küldöttség előtt kifejezni méltóztatott: hogy ma is azt tartja, mint harmincz évvel ez előtt, hogy az egységes magyar államot konszolidálni, fejleszteni, művelté és gazdaggá tenni és szabadnak megtartani csak is az igazi és határozott szabadelvű politika képes.

Megszületett Krisztus, a szeretet istene!

De ők odabent a díszes, gazdag házban a szeretet ünnepén a szeretet torát ülték!

Lenn a ház előtt becsupódik egy berkocsi ajtaja. Az elegans, szép hölgy, aki beszállt, sürgősen kiáltja ki a kocsisnak:

— A vasúti állomáshoz! De gyorsan hajtsen! Visszahanyatlik a kocsipárnáiba. Behunyja szemét s feltűnik előtte a ragyogó, fényes színház, diadalainak színtere. Ember ember hátán szorong, díszes illatos tömeg, mely elragadtatással ünnepli az ő nagy művésznőjét. Taps és éljen vihar zűg az illatos levegőben s ő boldogan hajlong a virágokkal borított szinpadon.

A kocsin nagyot zökken s a hölgy felriad álmodozásából. Sűrű sötét feketeség borítja a megfagyott világot. Irma tekint az éjszakába s fáradtan sóhajtja:

— Sirbolt.

Erdősi Dezső.

Kegyadományok

a babócsai plebániához tartozó Bolhó főkhittközségben épült új templom költségeire.

(Folytatás.)

Gerdelics János ivén Péterhidáról. Jeki István 20 kor. Kohn József, Rác Gergely, Burics István, Horváth Mihály, Rác Kata, Rác József, ör. Csizmók Ferencz, Német Miklós, Gadanez János, Pintér Mihály, Paksicza János, Berek András, Fábos Imre, Vámosi József 2—2 kor. Horváth Lajos, Csizmók János, Ratalics Géza, Csizmók Ferencz, Litarecz Jánosné, Németh Ferencz, Német Albert, ifj Kis József, Anderman János, Jeki István, Németh József, Matasics József, Paksicza György, Pali Teréz, Derjanez József, Litarecz Ferencz Fábos István, Embersics János, Litarecz János, Vukman Sebestyén, Csányi Lajos, Kovács Örzse, 1—1 kor. Lovrencsics Györgyné 80 fill, Gerdelics Vendel 70 fill., Horváth Ferencz 60 fill, Sánta István, Sánta Ferencz, Vámosi Anna, Vámosi Teréz, 50—50 fill. Csór Bódi, Rác György, Biró József, Trimmel Samuel, Rác József, Németh Józsefné, Sánta Imre, Valter Lipót, Vukman Vincze, Csön-dér János, Vangyia István, Paksicza Györgyné, Baracsi Ambrus, Bele József 40—40 fill. Meszes István 36 fill. Csór Sándor, Embersics János, Kész Antal, Paksicza Lőrincz, Jeki Ferencz, Nagy György, Rác Ferencz, Baracsi József, Mankó Ferencz, 30—30 fill. Göndöcs mes György, Vukman Kata, Gadanez István, Horváth Mihály, Horváth József, 20—20 fill. Csór Vincze Burics Anna 10—10 fill. Összesen 84 kor. 46 fill.

Heresznyéről Renger Ferencz és Imre 60 kor. Pápiés Adám 20 kor. Martinás Ferencz, Glavics József, Cseh József Pápiés Miklós, Pánkász Mátyás, Pápiés Adámné, 10—10 kor. Pápiés József, 6 kor. Ritter Benedek, Glavics Adám, Gorján Mátyás. Serbet Vincze, Hasznios Márton, Süle János, Dravecz György, Györi György, Pápiés Mátyás, Györi István, Pinterics Adám, Renger János, Pápiés Imre. Lakosa Imre, 2—2 kor. Martinász Ferenczné, Tenczer Katalin, Györi Pál, Gelencsér György, 1—1 kor. Pápiés János 1 kor. 40 fill. Összesen 180 kor. 40 fill.

Belovárról Fehér József 2 kor. Varga Gyula, özv. Fehér Józsefné, Kis Vica, Sántics József, Kápiés József 1—1 kor. Krajezar Györgyné, Gaspárics József 60—60 fill. Horváth Mihály 50 fill. Kovács Mihály, Cseh András, Vitalics Mihály és Mária, Somogy N. Kápiés János 40—40 fill. Varga Miklós, Kolber Józsefné, Turcsics József, 30—30 fill. Nemes Istvánné, Kovács Róza, Varga Iván, Turcsics Anna, Török Róza, Penzár Mihályné Molnár György, Mihálydinecz Mihályné, Kovács Mihály, Kaluher József, Horvát Mártonné, Zlatár Mihály, Lakatos Miklós, Török György, Novakovics György, 20—20 fill. Penzár György, Horvát György Csór Erzse, 10—10 fill. Összesen 14 kor. 90 fill.

Kenyeres Lajos gyöjtőivén Babócsáról Somsich Adolf gróf 50 kor. Somssich Béla gróf 50 kor. Somssich Géza gróf 20 kor. Somssich Eszter grófnő 30 kor. Prinke Sándor 50 kor.

(Folyt. köv.)

Karácsonyi és újévi

ajándékkul alkalmas tárgyak úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek nagy választékban, jutányos áron kaphatók

Barcsen a könyvnyomda és könyvkereskedésben.

Ugyanott remek kivitelű **üdvözlő kártyák, képeslevelezőlapok**, mindennemű **irodai szerek, tankönyvek, olvasmányok** nagy raktáron tartatnak.

Elfogadtatnak továbbá **névjegyek, bál meghívók, eljegyzési- és esketési-kártyák** s mindennemű **nyomtatvány** elkészítése izlésesen s jutányos áron.

Együttal a „**BARCS és VIDÉKE**“ kiadóhivatala.

Esemény
a magyar
irodalomban!

Nagy Képes Világtörténet

AZ EGYETEMES TÖRTÉNE-
LEM KLASSIKUS KÖNYVE.
A LEGGAZDAGABB TÖR-
TÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben.

Eddigélé hat kötet jelent
meg. — Négy havonként
jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet
mindenki ingyen kap.

**A teljes mű ára
192 korona.**

Szerkeszti a legkiválóbb magyar
írók közreműködésével:

Marczali Henrik.

Megrendelhető

3 koronás

csékély havi

részletfizetésre

o rendelőlap so-

gélyével, mely

kivágandó és le-

velezőlapra ra-

gasztváhozánk

beküldendő.

Révai Testvérek

Irodalmi intézet

Részvénytársaság

Budapest,

VIII, Üllői-ut 18

A Nagy Képes Világtörténet

azért reménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet

megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és érdektelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet

az élet bibliája nélkülözhetetlen és mindenkinek, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet

fejleszti a műizlést, tiplálja a tulást, nemesíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet

brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatta gyönyörködött is így a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

ezimű művét 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé hat kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségeire postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hitralkos vételára esélyesség vlik. A mű további kötetek megjelenéséhez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név:

Állás:

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legesodálatraméltóbb „Csoda gyógyszer”, mely eddigelé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kicsapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfi-erőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarító könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házigyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kicsapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, csodálatra méltó eredményt nyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és ifjak irhatnak a „State Medical Institut”-nak, az alább jegyzett czime alatt, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezelés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségből. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhol is, magyarul, mire neki postafordultával, diszkrétio alatt, ingyen egy gyógyszerküldemény magyarító könyvvel együtt, küldetik meg.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőkép czimzendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

A köhögést csillapítják a jól bevált és jólizti

K A I S E R-féle Mell-bonbonok

2740 közjegyz. hitelesített bizonyítvány tanuskodik biztos hatásáról

köhögés-, rekedtség-, hurut- és elnyálkásodásnál.

A nem valódi visszautasítandó. Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható:
SCHÖN RICHÁRD
gyógyszertárban
BARCSTELEP.

Előkelő bevásárlási források:

Új! Aranyozó, melyvel mindenki azonnal moshatóan új aranyozhat: tükör- és képeret, szobrot, virágszállt, templomszállt stb. — Egy üveg ecsettel 80 kr., 1/2 literes üveg 1.50, 1/4 literes nagy üveg 3 lrt. — Sport-czikkek, gyermekjátékszerek, háztartási- és ebédő asztal-kellékek, utazás- és betegápoláshoz való tárgyak felől nagy képes árjegyzéket bérmentve küld.

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf ter.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél
Budapesten, Calvin-tér 9.
kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakerti, vetemény- és virágmagvak. ✂
Arjegyzék ingyen és bérmentve. ✂

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag. R. B. 86967. sz. Gyógyít mellet: **köszvény, reuma, asthma** (nehéz lélegzés), **álmatlanság, fülzúgás, nehéz halás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza,** valamint minden **idegbetegségnél.** Azon beteg, aki 86967. sz. készülék által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az en készülékemet megkísérlni: meg vagy k próbólve készülékem biztos hatásáról.
A kis készülék 4 kor. **A nagy készülék 6 kor.**
Könnyebb betegségeknek alkalmazandó. Idült betegségeknek alkalmazandó.
A központi elarusítóhely szétküld utánvettel vagy előleges fizetéssel a be- és külföldi részére:
MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Vadasz utca 42/H O. Kálmán-utca sarok.

BUTOROK a leggyorsabbtól a legolcsóbbá kivitelig legújanszában kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre
Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy ut közepében.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ✂

Kérjük csak **Neustein Fülöp** czuk-hashajtó-piruláit, melyek évek óta kitűnőnek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerű áánlatnak. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér.
Minden gyógyszerárban kapható.
Neustein-féle gyógyszerár, Bécs, I., Plankengasse 6.

DEHMAL KÁROLY
zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és T^a
— József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

Kitüntetve az 1900. párisi világkiállításon aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobb.)
Hadsereg-szállításért ezüst éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros

a javított tárogató feltalálója,

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

saját házában (a kereskedelmi miniszterium mellett)

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Hegedük vonóval — — 3 frttól 15 frtig.

Mesterhegedük vonóval 15 frttól 300 frtig.

Gordonkák vonóval — 8 frttól 150 frtig.

Nagy bőgők vonóval — 28 frttól 100 frtig.

Fuvolák — — — 2 frttól 100 frtig.

Szárnykürtök trombita helikon stb. 12 frttól feljebb

Czimbalmok — — — 35 frttól 300 frtig.

Rákóczy-tárogatók — — 30 frttól 60 frtig.

Elpusztíthatlan **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8, kitűnő erős hangú 10 frttól 80 frtig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

14-17

AZ „ANKER”

élet- és járadék-biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. sz.
(Anker udvar) a társaság saját házában.

Alapított 1858.

Alapított 1858.

Összes vagyon 138 millió korona.

Biztosítási állomány 505 millió korona.

Eddigi kifizetések 232 millió korona.

1900 ban a nyereményrészesüléssel biztosítottak a vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztalékterv szerint — úgy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve, míg pedig a vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztalék terve szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, ugymint a biztosítási tartam 3 év után 9%, 4 év után 12%, 5 év után 15%, 6 év után 18%, 7 év után 21%-a, fizettetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Olcsó díjak.

Kedvező feltételek.

A képzelhető legnagyobb biztonság.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál **BARCSON** a

Magyar-Szlavon kerületi takarékpénztár
részvény-társaság,
mint főügynökség.